

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΜΠΙΑΝΚΑΣ ΜΠΕΛΦΙΟΡΕ

ΤΟΥ Ε ΓΕΝΙΟΥ ΜΟΝΦΟΡ

Πρό ολίγων ετών, είχα πάει για λίγο καιρό στο Παλέριο της Σικελίας. Τό σπίτι όπου έμεινα άνηκε στον ανιψιό 'Ερφέρα, ισπανικής καταγωγής εγγενή, ο οποίος διατηρεί μαζί με τους τρόπους, και κάτι από τόν χαρακτήρα των προγόνων του. Τό δωμάτιό μου δεν περιείχε τίποτε τό αξιοπερίεργον, εκτός ίσως μόνον, μιας παλαιάς προσωπογραφίας, ή ποιά ειλκυσε από τήν πρώτη μέρα τήν προσοχή μου. Ή αιτία τό προσώπου που παρίστανε. Ήταν τό πρόσωπο αυτό μιά μελαχροινή κοπέλλα, έκτάκτως ωραία, που φορούσε ένδυμα θρησκευτικό, και τής οποίας τό μάτια είχαν μόν άλλωκρη έκφρασι.

Τό πορτραίτο έφαινετο παλαιό, έποχής Λουδοβίκου 11ου, και ήτο τοποθετημένο άντίκρου στό κρεβάτι του. Ακριβώς άποκείτω ύψηχε μιά μεγάλη πολυθρόνα ή του έκαστήμην κάποτε και εδίαβάβα.

Είχα ρωτήσει τόν ανιψιό 'Ερφέρα ποιό ήτο ή δουλειού τό πορτραίτου, άλλ' εκείνος δεν κατάδεχθη τό μου άπινυτήση...

***

Μιά μέρα εκεί που ξεφύλλιζα κάτι παλαιά ιταλικά βιβλία, τήν προσοχή μου ειλκυσε ή έξη: ιστορία.

«Έτος 1684. — Τήν 8η 'Απριλίου έλαβε χώρα ένα τραγικόν περσιτικόν ίκανόν εν συγκινήσει τής ειασθήτους ψυχής και περι τό όποιου ώμίλησε ή πόλις ολιχλήρος, επί πολλάς έβδομάδας. Ένας νίος, είκοσι τριών ετών, ο μεγαλύτερος γιός ενός τών προυόντων τής πόλεως, ο Πέτρος Κατάλα, ο όποιος είχε άρραβωνιστεί τήν Μπιάνκα Μπελφιορέ, τής γνωστής έδδώς παλαιάς οικογενείας, και έπρόκειτο να τελέσει τούς γάμους τών προσεχί μίνα, έκανε περίπατο, κατά τάς τέσσαρας τό άπόγευμα, με τήν νηστή του, στό δρόμο του Μονρεάλε. Ένώ έπεριπάτουσαν στήν έξοχή, θαμψόντες τήν φαιούτητα τής άνοιξως και άνταλλάσσοντας λέξεις τρυφερότητας και άγάπης, άφηνε έξορράγη μιά τρυφερά καταιγίς. Οι δύο νέοι κατέφυγον κάτω από ένα δέντρο.

«Αλλά ή μοίρα τους έθλησε, ένας κεραυνός να πέση σκεδόν θύεσας επάνω στό δέντρο. Και τόν μέν Πέτρον τόν βρήκε ο κεραυνός και τόν άφικε στόν τόπο. Η δέ Μπιάνκα από τήν άπελπισία τής, έπεσε άναίσθητη κοντά του.

Τούς βρήκαν λίγο άργότερα ξεπλωμένους πλάι πλάι, άπάνω στό χορτάρι. Κατόπι τού τρυφερού αυτού δυστηχήματος, ή ωραία και άτυχη Μπιάνκα Μπελφιορέ έγινε καλογοιά. Ήχειροτονήθη τήν ήμέρα ακριβώς που έπρόκειτο να τελεσθούν οι γάμοι τής.»

Η άνάγνωσις τής σελίδος αυτής με έβύθισε εις όνειροπολήσεις. Έλεγα και ξανάλεγα χωρίς να καταλαβαίνα τό γιατί: Πέτρος Κατάλα, Πέτρος Κατάλα...

Μου έφαινετο ότι τό όνομα αυτό δεν μου ήτο άγνωστο. Στο τέλος άρχισα να τό προφέρω πολλάς φορές κατά συνέχειαν, μεγαλοφώνως. Τότε έξαφνα, έπανήλθε στήν μνήμη μου τό μοναστήρι τών Καπουκίνων, τό όποιον είχα έπισκεφθεί ποτέ ήμερών, ξαναίδια τά φρικτά ύπόγειά του με τίς σιράς τών νεκρών, και θυμήθηκα εκείνον που κρατούσε ίσιο τό κεφάλι του και τού όποιον είχα διαβάσει επάνω στό φόρεμά του, τό όνομα και τήν ήμέρα τού θανάτου του.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΑΛΑ

8 'Απριλίου 1684

Τήν στιγμήν εκείνην καταληθείς από μιά περιεργή άνησυχή, έσήκωσα τό κεφάλι μου και κοίταξα τό πορτραίτο, και άπό τό όποιον ήμουν καθισμένος. Μου έφάνηε τότε, ότι τά σάν χαμένα μάτια τής κοπέλλας, με κτύταζαν με μιά άσυνήθιστη έκφρασι. Δεν έξεκρίνα να έξηγήσω τό φαινόμενον, άλλ' έπευσα ν' άπαλλαγώ από τήν δυσφορία υπό τό κράτος τής οποίας ευρισκόμην. Άρπαιξά τό καπέλλο μου, βγήκα από τό δωμάτιό μου, κατέβηκα βιαστικά τή σκάλα, και δεν αισθάνθηκα τόν έαυτό μου άνακουφισμένο καθό όσον όταν ευρέθηκα στό δρόμο, μέσα στήν κίνησι και τόν θόρυβο τού πλήθους τού κατέβαινε τρός τό Κουάτρο Κάντι.

***

Τό βράδυ έπέστρεψα χωρίς στό δωμάτιό μου. Έπεξερίσθη να διαβάσω όπας συνέθως, άλλ' έστάθη άδύνατον. Ήμουν νευρικός και άνήσυχος. Για να ήμύρασ έσάφθηκα ότι τό καλλίτερο που είχα να κάνω, ήταν να κοιμηθώ. Έβάρθη τή λάμπα μου και άναψα ένα καιρι για να γδυθώ. Τότε τό δωμάτιό μου, γιά πρώτη φορά, μου φάνηκε πελάσιο. Ύπήρχον στις γωνιές σκιές που μου προδεδούσαν μιά περιεργή άνησυχή. Ποτέ δεν είχα παρατηρήσει ότι είχε τόσα σκοτεινά μέρη.

Τό γεγονός τούτο, τήν περι ώς πρόκειται νύκτα, μου ήτο έξαιρετικώς δυσάρεστο, γι' αυτό και θά ήθελα, πριν πέσω στό κρεβάτι μου, να ψάξω παντού, να κτυτάξω παντού ώς και κάτω ά' τό κρεβάτι μου άκόμη. Έπί ώσαν πολλήν ώμως, δεν τό έκαμνα διότι ευρισκα ότι θά ήτο πολύ γελοίο... Άλλά στό τέλος, δεν μύρεσα ν' άντισταθώ στον περασμό, και άρχισα να έξετάζω λεπτομερώς και τίς πιο άπόκρυφες γωνιές τού δωματίου. Όταν τέλος έπεισθη ότι κανείς άλλος εκτός από μένα δεν ευρίσκετο στό δωμάτιό μου, κλει-

δωσα τήν πόρτα, και έπεσα στήν πολυθρόνα μου έξανλημένος. Πράγμα παράξενο: ενώ ή έπιθεώρησις μου είχα κάνει έπισκε με είχε καθισχύσει τέλειος, είχε άπεναντίας αύξήσει τήν ταραχή μου. Τάρα αισθανόμουν τόν έαυτό μου όλως διόλου άσχημα. Η τόσο δυσάρεστη έντύπωση που είχα δοκιμάσει τό πρωί, με κατέλαβαν έκ νέου. Έπαινομη. Έπλάκωνε τό στήθος μου, μ' έπλάκωνε ολόκληρον δεν ξέρω ποιά άόριστος δύναμις. Είχα τήν αισθησι ότι τό μάτια τού πορτραίτου ήσαν κερραφμένα επάνω μου κατά τρόπον που δεν ήτο δυνατόν να τ' άνεύισω, και πράγματι, δεν τομύσα να κτυτάξω τό πορτραίτο, άπέστρεφα από εκεί τό μάτια μου με μιά προσπάθεια έξακολουθητική. Κοντά στή θύρα ύψηχε ένας μεγάλος καθρέφτης έφοβόμουν να κτυταθώ στον καθρέφτη αυτόν. Θά έλεγε κανείς ότι έφοβόμην μήπως είχω, άντανακλασμένο πλάι μου, κάτι τό τρομακικό. Δεν τομύοισα να σαλέψω από τήν πολυθρόνα μου, κατεχόμενος από μίαν άπίστευτη ταραχή, τής οποίας μου ήτο άδύνατον να έννοήσω τήν αιτία. Κίωον συγχρότως και παγεμένος, είχα πυρετό, δεν είμπορού να ν' άναπνεύσω έλεύθερα, ευρισκόμην εις κατάστασι παραληρήματος.

Στό τέλος κατάλαβα ότι δεν έπερπε να έξακολουθήσω να μένω στήν πολυθρόνα, και έπεσα στό κρεβάτι μου, άφου πέταξα, έγω ο τόσο τακτικός συνέθως, για να πέσω γληγορώτερα, όλα τά ρούχα μου καταγής. Ήλιτζα ότι όταν ευρισκόμην στό κρεβάτι μου, θά ήσούχα. Ξαπλώθηκα έκβάλλον στεναγμόν άνακουφισέω. Και άρχισα να γρωίξω από δω και από εκεί μες στό σκεπάσμα μου προσπαθώντας ν' άποκοιμηθώ... Άλλά δεν τό κατόρθωσα. Στήν άρχή απέδωκα τήν ύπνία μου στό χειρ που είχα παρά τήν συνήθειά μου άφίσει άναμμένο. Δεν τό είχα σβύσει γιατί ή ιδέα ότι τήν νύκτα εκείνη μπούοισα να βρεθώ μόνος στό σκοτάδι, μ' έκαμνε τρολλά άπ' τόν φόβο. Σκέπασα λοιπόν τό πρόσωπό μου με τήν κουβέρτα μου για να μη με βροχή τό φως και κατάβαλα όλως τής προσπάθειες για να κοιμηθώ. Τέλος τό κατάφερα, μου ήνε όμως άδύνατον να πάμετά πάροδοι πώσης ώρας.

Τά μεσάνυχτα μ' έξύπνησε μιά άνυπόφορη άγωνία και ένας θόρυβος άγνωστος, παράξενος, τρομακικός μου πάγωσε τό αίμα στις άρτηρίες μου. Ήτο σάν ένα τρίψιμο επάνω στό πάτωμα, σάν κάποιος να περπατούσε στό δωμάτιό μου, και όχι να περπατούσε, άλλά, να γλιστρούσε, μ' ένα γλιστρημα έντελώς ίδιόρυθμο, που δεν τό είχα ακούσει άλλη φορά...

Άνοιτά τό μάτια μου, ήμουν ξύπνιος. Τό κεφάλι μου όμως ήταν σκεπασμένο με τήν κουβέρτα και δεν έβλεπα τίποτε. Διέκρινα μόνον, άνάμεσα από τό ύψασμα τό φως τού κεριού, άλλά δεν τομύοισα να σήκωσω τό σκεπάσμα για να ιδώ. Άκουα και χτυπούσαν τά δόντια μου άπ' τόν φόβο. Δεν ήταν, δεν ήταν δυνατόν να έίνε πλάσμα άνθρώπινο, ζωντανό, που γλιστρούντας έκαμνε αυτόν τόν κρητάκουστο κρότο. Και ούτε κανένα από τά γνωστά μου ζώα γλιστρούσε έτσι. Ή θεέ μου! ποιός λοιπόν, ποιός λοιπόν ευρίσκετο στό δωμάτιό μου... Ήτόσο, ύστερα από μιά στιγμή που μου φάνηκε αιώνας, ο κρότος έπαυσε κ' έπηκολούθησε σιωπή, μιά βαθιά σιωπή. Και ή σιωπή αυτή μ' έφόβριζε περισσότερο από τόν κρότο τόσο μεγάλη, τόσο άπόλυτος ήτο. Δεν σάλευα, δεν τομύοισα, να σαλέψω, και αισθανόμουν κρύος ίδρώς ν' ίσι περβρήχη τό μετώπιό μου. Ήτο άδύνατον να ύποστά επί πλέον τό μαρτύριό μου. Ήτο άνάγκη να ιδώ, να μάθω. Τότε, σήκωσα τό σκεπάσμα μου, και κτυτάξα !. Και είδα, κάτι που ποτέ δε θά έχραόσω, είκόνα τρυμερη, άπρόσπρηπη. Είδα έναν άπό τούς νεκρούς που είχα ιδεί πρό ήμερών στό μοναστήρι τών Καπουκίνων, γονατισμένο μες στό μαυρο τού ένδυμα με τά χέρια ύψημένα — τά κόκκαλα, τά σκελετάθ του δάκτυλα — γονατισμένον έμπρός στό πορτραίτο.

Και τό μάτια τού πορτραίτου ήσαν στραμμένα πρός αύτόν και τού χαμογελοσαν !... Έξέβλακα μιά κραυγή και έλιποθύησα.

Μετφρ. ΚΑ. Περσάχου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

* Έκκυλοφόρηζαν τά «Έρωτικά» νέα ποιητική συλλογή τού κ. Γ. Τσουκαλά.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ Κυρία άναλαμβάνει μαθήματα Γαλλικής. Άπευθυνθήτε εις τά Γραφεία ήμών.

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ !

Θέλτε να ένδυθητε με γούστο Παριζιάνικη ! Πρωτιμύατες τον νέον είκον ΜΙΝΕΡΒΑ Τής καλλιτέχνης Διδος ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : « ΜΡΙSON MINERBA »

— ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ ΑΡΙΘ. 15 —

